

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Anaturalizált állampolgárok szintén tartoznak a szigurancán jelentkezni

Temesvár, május 23.

A temesvári állambiztonsági hivatal ismételt felszólítja a Temesvárott tartózkodó összes külföldi állampolgárokat, hogy tartózkodásuk meghosszabbítása iránti kérvényeiket a munkaadó igazolványával együtt legkésőbb május huszonötödikén nyújtsák be. Továbbá jelentkezni tartoznak azok az állampolgárok is, aki naturalizálás révén nyerték el a román állampolgárságot a nyilvántartás elkészítése végett. Akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, minden továbbira való tekintet nélkül, kénytelenek lesznek az ország területét elhagyni. Az állambiztonsági hivatal ismételt értesít minden érdekeltet, hogy május huszonötödike az utolsó napja a meghosszabbítások beadásának és az azontul érkező kérvényeket semmi esetre sem fogadják el.

Felszabadult

Temesvárott is a devizamakszimálás

Temesvár, május 23.

A tegnapi nappal Temesvárott is szabad lett a valuták vétele és eladása. Az erre vonatkozó értesítés a Banca Nationala temesvári fiókjához érkezett meg, amely azonnal értesítette az összes érdekelt devizaosztályokat. Az üzlet azonban így is nagyon lassan indul meg, mert a jelenlegi intézkedések annyira akadályt gördítenek még mindig a vevők elé, hogy a felszabadító rendelkezés dacára sem tudják a kereskedők szükségletükhöz képest lefedezni magukat. A kereskedő csak akkor vehet devizát, ha előbb számlával igazolja, hogy arra valóban szüksége van és, hogy az esedékessége lejárt. Az árak eséséről aligha lehet szó, mert a kereskedő a valutavásárlás arányában kalkulálja ki az áruk árát.

A temesvári Viktoria-bank

fizetési nehézségekkel küzd

Temesvár, május 22.

Mintegy négy hét előtt a temesvári Viktoria-bank koncernjébe tartozó Józsefvárosi Kender és Jutagár leégett és a tüzkár fizetési nehézségeket vont maga után. Miután egyes nagyobb hitelezők — közöttük temesvári pénzintézetek — a bankot fizetési kötelezettségeinek teljesítésére szólították fel a Józsefvárosban működő bank és annak főrésztulajosa, Szamek Adolf, a követelések biztosítására 12,000,000 lei telekkönyvi fedezetet nyújtott. A fedezetlen követelés nem túl magas és lehetséges, hogy hamarosan ez is fedezetet nyer. A hitelezőkkel a tárgyalások megindultak és remény van a megegyezésre. Amennyiben ez azonban valamely okból nem jöhetne létre, úgy a Viktoria-bank felszámol. A Viktoria-bank fizetési nehézsége az üzleti életben élénk feltűnést keltett.

A választások előestéjén

Írta: Grofsorean Kornél dr.

Amit senkisésem akart elhinni, hogy Romániában lehet — legalább relative is — szabad választást megejteni, ime bekövetkezik. És pedig hét év alatt most másodikban. És furcsa történelmi tény, mindkét esetben a reakciónak kürtölt Averescu-párti az, amely ezt a lukszust magának megengedheti. Miért is önkéntelenül felvelődik a józan szemlélő előtt a kérdés: mik azok a szociális mozgó erők, amelyek a kollektív lélek öntudatalattiságába elemi energiával érvényesülnek? Mi rejlik a nagy, hallgatag, ismeretlen tömegerk méhében, ami a sokat gonyolt hét avereskánusnak megadta a lehetőséget, hogy a lehetetlent immár másodsor is megkísérelje.

Van valami az emberi lélekben, ami hatalmasabb élesző, ellenállhatatlanabb kísértő a legveszedelmesebb propagandánál, a legkimélettenebb demagógiánál: a hit. A legrettenetesebb, a legdiadalmasabb fegyver, ezt lebirni, ezt lenyűgözni nem lehet. Olyan, mint a megáradt tenger, amely magával visz és ragad mindent és mindenkit. Ime a rejtély egyik kulcsa: a vezetők rendíthetetlen hite, a saját erejükbe vetett leigázhatatlan meggyőződésük, célludatos akarása a győzelemnek, a a holnapnak. Olyan ez, mint az apostolok fanatizmusa: izzó és szuggesztív.

A rejtély második kulcsa: a tömegerk lelki titkának, a nagyismeretlennek felismerése, a politikai látnokság, a víziók, megálmodása annak kedves választóm, hogy Te és ők mit is akartok? Mi az óhajástok, mik a céljaitok? Aki ezt a rejtélyt meg tudja fejteni és csak az foglalkozzék politikával, akiben megvan ez a látnoki erő, azé a diadal. Mert ha Te, nagy ismeretlen, meggyőződtél arról hogy én szintén azt akarom, amit Te, és ha tudatában vagy annak, hogy én azt, amit mindketten akarunk, meg is tudom és meg is fogom valósítani, úgy én, a Te szerény és legalázatosabb jelölted — mert nagy és kegyetlen vagy ó tömegimperátor — megfogtam a lelkeidet.

És ha már itt tartunk, ha már ilyen őszintén és leleplezetlenül beszélünk, lássuk hát mit is akarunk mi tulajdonképpen. Te meg én! Rendet, békét és nyugalmat. Visszabillenteni a mért

leget, egyensúlyba hozni a gazdasági és szociális erőket, melyeket egy rövidlátó, kapzsi bankártendencia megbolygatott, veszélyeztetett. És kérde: hogyan. Pedig olyan egyszerű. Visszaszegíteni jogaihoz, öserejéhez, áldásthozó és áldástoszló szociális szerepéhez a földművelést, mert nem lehet egy agrárállamból, amelyben a lakosság nyolcvanöt százaléka földműveléssel foglalkozik, négy év alatt ipari államot csinálni. Nem lehet a fejlődést erőszakolni, vagy fejlődési fokokat átugrani, mint ahogyan Angliából nem lehetne megrázkodtatás nélkül egy pár év alatt agrárállamot faragni. Mert gazdasági, szociális és kulturális fokokat egyáltalában nem lehet emberi elmével formálni vagy gyurni, bárhogy is erőlködött Lenin, hogy az analfabéta muzsikból modern komunistát fabrikáljon.

Már pedig mi — és még jó ideig agrárállam vagyunk. Segítsük hát talpra földművelésünket, tegyük lehetővé, hogy a parasztsztyál megerősödjék, meggazdagodjék, mert ha gazdag a paraszt, akkor gazdag a nagy és kispolgár is és ha mindnyájan megerősödtünk, mi a kicsinyek, de mi, a milliók is, akkor gazdag lesz az egész ország, nemcsak egy pár kiváltságos bankár, tőkés és spekuláns.

Akarod-e hát ezt kedves választópolgártársam és ez úgy hangzik, mint egy kortesbeszéd? Hiszed-e, amit mi vallunk: hogy vissza kell billenteni az egyensúlyt, különben felborul a mérleg. Mert ha a Te hited, meggyőződésed és akarásod is ez, akkor mire való volna itt Temesvárott a nagy választási propaganda? Hiszen ebben a szép városban nem öntudatlan, tájékozatlan tömegek élnek, amelyek — ha hitük és vallásuk más — minden propaganda dacára sem fognának reánk szavazni.

Ez a magyarázata annak, hogy a várost nem bolygattuk meg. Menjetelek hát nyugodtan az urnák elé, a mi akarásunk szuggesztív ereje ugyanis ott fog a fejetek felett lebegni és ti ugysem fogtok másként szavazhatni, mint ahogyan azt a ti legelembibb, legtermészetesebb érdekeitek megkivánják. Ezért és éppen ezért vagyunk mi oly nyugodtak, oly biztosak, a ti józanságokban, a ti okosságokban.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 1.93 Párisban —.

Temesvári magánforgalom május 23-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 270, angol font 1317.5 francia frank 9.03, svájci frank 52.30, lira 10.90
szokol 8.03, dluár 4.84, magyar korona 258, osztrák silling 38.39, márka 68.95
holandiai forint 105.

Ezerkétszáz néző

részére épül a belvárosi új mozi

Temesvár, május 23.

Impozáns építkezés létesítése ügyében hozott végleges határozatot tegnap Temesvár város tanácsa. Még az idei év folyamán elkészül a belvárosi téli mozi monumentális új épülete, amelyre vonatkozólag a pályázati feltételek a városi hivatalos közlöny június elseji számában jelennek meg. Az új épület a jelenlegi téli mozi mögött helyezkedik majd el, szemben az épülő felsőkereskedelmi iskolával. Amíg az új mozicsarnok elkészül, addig a régi nem bontják le és utóbb ennek helyét díszes parkrészzel látják el. A pályázati feltételek szerint a belvárosi új téli mozi a legmodernebb építkezés jellegét viseli majd magán és ezerkétszáz néző befogadására lesz alkalmas. Ugyanott lesz igazgatói lakás, iroda és a kényelmet előmozdító egyéb modern berendezés. Az épület körülbelül tíz-tizenöt millió leibe fog kerülni és azok a tervek, amelyek ezt a költségvetési keretet meghaladják, nem vevődnek figyelembe. A beérkező tervek felülbírástól héttagny zsűri eszközzel, amelynek elnöke Sagovici Sámuel dr. polgármesterhelyettes, tagjai pedig nagybárá mérnökök, így Horsea városi főmérnök, Suciú városi mérnök és az országos mérnökegyesület más tagja. A pályázat határideje augusztus másodikán jár le. A három legjobb terv jutalomban részesül.

Megharagszik a papa

ha megtudja, hogy a fia hol jár

Belgrád, május 23.

Van még szerelmi romantika a világon. Az öreg Pangalos, aki nemcsak a rövid szoknyák üldözője, de egyben a görög köztársaság elnöke is, két hónappal ezelőtt megtudta, hogy a fia eljegyezte magát Tripesics Rettával, egy dalmát származású lánnyal. Pangalos-papának ez nem tetszett és a gordiusi csomót úgy vágta ketté, hogy Tripesics Rettát száműzte az országból. A lány azóta Belgrádban él. Tegnap a belgrádi állomáson az ekszpreszvonatból egy fiatalember szállott ki és a pályaudvari rendőrségre ment. Ott diplomáciai utlevéllel igazolta, hogy Pangalos fia, aki Párisba utazik diplomáciai küldetésben és két napi tartózkodási engedélyt kért. Megkapta és azonnal autón szerelmeséhez hajtott. Mikor a lány megtudta vőlegénye érkezését, örömeiben drága briliáns karkötőjét odaajándékozta szobalányának. Az újságírók megtudták az esetet és meginterjúvolták a fiatal Pangalost, aki azonban csak ennyit mondott:

— Ne írják meg az esetet, mert ha a papa megtudja, nagyon megharagszik majd.

A lányt is kérdezték, de örömeiben folyton csak ezt hajtogatta:

— Megjött! Megjött! Megjött!

A kisebbségi iskolák

feltétlenül visszakapják nyilvánossági jogukat

Kolozsvár, május 23.

Tegnap délelőtt érkezett meg Kolozsvárra a felekezeti iskolák nyilvánossági jogára vonatkozó rendelet végrehajtási utasítása. Ennek értelmében mindazok a kisebbségi iskolák visszakapják nyilvánossági jogukat, amelyeknek ez a jog egyszer már brtokukban volt. A nyilvánossági jogot vissza kell adni tekintet nélkül arra, hogy a jogot miért vonták meg az iskoláktól. A végrehajtási utasítás felhívja a tankerületi főigazgatókat, hogy gondoskodjanak a rendelet azonnali és pontos végrehajtásáról.

Hajótörést szenvedett

a lira ellen indított spekuláció

Róma, május 22.

Az olasz kormány hivatalos jelentést adott ki, amelyben utal arra, hogy a lira nagy árfolyamemelkedése a legjobb bizonyítéka Olaszország mai rendezett pénzügyi, gazdasági és politikai helyzetének. A nemzetközi spekuláció, amely a lira katasztrófális lezuhantásával próbálkozott, teljes hajótörést szenvedett Olaszország szilárd helyzetén. Ebből is látható, hogy a lira árfolyamesésének nem volt komoly alapja. Az olasz nemzetgazdaság legtisztább képét adja különben a mostani állami költségvetés. A múlt évi márciusi 582 millió lira felesleggel szemben, ez idén márciusban már 668 millió lira volt a felesleg.

A hágai ítélet

nem lehet mértékadó a frankperben

Budapest, május 21.

A frankpör szombati tárgyalásán a vádlottak védői folytatták perbeszédiket. H i n d y Zoltán dr. Haála József védője kifejtette, hogy védenca utasításra cselekedett. Papirt készített csak, de hamis bankjegyeket nem hozott forgalomba. Ennél fogva bünrészeséggel nem vádolható. T e l e k György dr. Rába Dezső védője, hangoztatta, hogy az ítéletnél a bűncselekmény mérvét a legenyhébb mértékig kell leszállítani. Hivatkozik a közhangulatra és Andrassy Gyulának arra a mondására, hogy a vádlottakat továbbra is barátainak tekinti. A hágai ítélet nem lehet mértékadó, mert a hollandok nem ismerik a trianoni atmoszférát, amelyben a bűncselekmény megszületett.

Királyi elismerés

egy temesvári bõrgyárnak

Temesvár, május 23.

Öfelsége legutóbbi temesvári tartózkodása alkalmával többek között egy autóköpenyegét rendelt a temesvári Adler Hermann-féle bõrgyárból, amelynek konfekciós osztálya néhány hónap előtt már szállított az uralkodónak egy modern vadászkabátot. A legfelsõ királyi kitüntetés eme újabb jele annak bizonyítéka, hogy a gyár termékeinek minõsége elsõrendûnek mutatkozik az egész romániai piacon. Az Adler gyár 1918. óta fejlõdött a tökéletes termelés e fokára, ami elsõsorban Adler Hermann személyes vezetésének köszönhetõ. A konfekciós osztály keztyübürtõl cipõ- és butorbõrig elõállítja a legfinomabb és legtartósabb cikkeket. A bânási gyár ipar jelentõs faktorának számít az az üzem, amelynek produktumai a világpiacon versenyét méltán kiállják.

— A legyõzött Abd-el-Krim. Párisból jelenük: Abd-el-Krim, aki a rifterülettõl elmenekült, legyõzõitnek tekintetõ. A spanyol és francia csapatok Marokkóban egymással összeköttetést létesítettek.

Telefonok, elektrotechnikai cikkek
Kecskeméty cégnél
Belváros, Agrár-palota, Temesvár.

Harc a százmillió örökségért

San Marco hercegnõ hagyatékát perli a család

Temesvár, május 23.

Megirta a Déli Hírlap azt a feltûnõ örökösödési pert, amely a Bânásban elhunyt San Marco hercegnõ hagyatéka körül megindult. San Marco hercegnõ született gróf Nákó-lány volt, azonban Nagyszentmiklóson két esztendő elõtt kelt végrendeletével az örökségbõl családját

teljesen kitagadta, néhai férje hozzátartozói részére osztrák koronában jelentéktelen összegeket hagyott a több milliót érõ vagyont azonban teljes egészében Beck báró, volt osztrák miniszterelnöknek hagyományozta, aki régebben családja meghitt barátja volt.

A hagyatéki tárgyaláson megjelentek

a Nákó-rokonok is és azzal az érveléssel, hogy az örökség tulajdonképpen ági vagyon, bejelentették igényüket. A közjegyzõ elõtti tárgyalás azzal végzõdött, hogy a hagyatéki tárgyalásra új terminust fognak kitûzni. Ez most már

megtörtént és valamennyi érdekelt értesítést kapott, hogy az új határidõt július 15-re tüzték ki. Erre a tárgyalásra a felek

nagy készültséggel

akarnak fölvonulni. Berg báró, aki az egyik Nákó-lány férje, a napokban Temesvárott járt és érintkezésbe lépett a többi igénylõvel. Kijelentette, hogy az örökség ügyében Romániában, Magyarországon, Ausztriában, Svájcban és Franciaországban mely országokban San Marco hercegnõ mûkincsei és bankletétjei voltak, nyomozást folytat, mert az a meggyõzõdése, hogy a hagyatéki tömegebõl nagy

értékek eltûntek.

Az örökség különben a pénzügyi hatóságokat is foglalkoztatja. Ugyanis a pénzügyminiszterium azt a bizalmas értesítést kapta, hogy az örökséget mindössze kétésfél millióra becsülték, holott az legalább száz millió. Ebben az ügyben most egy pénzügyi vezérfelügyelõ folytat vizsgálatot.

Két évre szóló utlevelek kiállítását határozta el a genfi konferencia

Bungetianu vezérfelügyelõ a tanácskozás eredményérõl

Temesvár, május 23.

A Népszövetség égisze alatt gyûltek össze az egyes államok képviselõi május tizenkettedikén Genfben, ahol tudvalegõleg a nemzetközi utlevélkonferenciát tartották meg. Talán egy kérdés sem nehezedik ma annyi sullyal az európai államok lakkosságára, mint éppen az utlevél ügye. Az eljárás még mindig körülményes, a vizumok utánjárásba és pénzázdozatba kerülnek és ezért a normális érintkezés úgy társadalmi és szellemi, mint gazdasági és kereskedelmi téren már

régen megkövetelte

azt, hogy ezzel a kérdéssel az európai államok behatóan foglalkozzanak és bizonyos könnyítéseket léptessenek életbe. Romániát a genfi konferencián Petrescu Comnen, a Népszövetség mellé delegált állandó követén kívül, Temesvár köztisztelt állambiztonsági vezérfelügyelõje, Bungetianu István képviselte, akit hatéves temesvári tartózkodása alatt nemcsak mint pártatlan fõtisztviselõt tanultunk megismerni, hanem aki a társadalmi érintkezésben elõzékeny készségével általános becsûlést vívott ki magának. A vezérfelügyelõ most érkezett haza az utlevél konferenciáról és annak eredményét munkatársunk elõtt a következõkben ismertette:

— A konferencia anyagát két nagy kérdés merítette ki. Elsõsorban szóba jöttek az összes európai államokban, valamint az Amerikában szétszórtan élõ

orosz menekültek,

akik a mai szovjetet nem ismerik el, ezzel kapcsolatban pedig az örmény expatriáltak is. Eddig az volt a helyzet, hogy az oroszok a szovjet megalakulása után valamelyik európai államban helyezkedtek el, de szabad mozgási szabadságuk az illetõ ország-

nak a határán túl nem volt. Nansen dr., népszövetségi fõmegbizott, ebben az irányban azt a javaslatot tette, hogy minden állam adjon ki a területén élõ oroszok számára bizonyítványokat, ugynevezett Nansen igazolványt, amelynek segítségével utlevél módjára utazhatnak. Továbbá elhatároztuk, hogy a vagyontalan orosz menekültek részére alapot léter sítünk Nansen-alap elnevezés alatt, amelyhez

minden állam

hozzájárul, azonkívül pedig minden Nansen-bizonyítvány után fizetendõ öt aranylel és ezt az alapot illeti. Az alapra szükség van, hogy az orosz menekülteknek munkaalkalmat lehessen szerezni.

— A második nagyhorderejû kérdés a sokat hangoztatott utlevélkérdés és vizumkénszer volt. A jelenlevõ megbizottak egyöntetûen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a mai körülmények között ezt a kettõs kénszert felfüggeszteni nem lehet, de valamennyi delegátus készséggel járult hozzá ahhoz, hogy az eljárást megkönnyítsék. Így elhatároztuk, hogy az összes európai államok

egységes típusu

utlevelet annak majd ki kétévi idõtartamra és ugyancsak kétévre szóló vizumokat is engedélyeznek. A vizum nem egyszeri, hanem többszõri beutazásra lesz érvényes, ezzel szemben az ára nem lesz több, mint a mai vizumnak. Egységes nézetben voltunk abban, hogy az újságíróknál, akik fontos szerepet játszanak az állami élet minden megnyilvánulásában, hivatusuk teljesítése érdekében, az utlevélkénszert más módon oldjuk meg és megkülönböztetett könnyítések következnek. Ugyanezt határoz-

Hölgyek

ne rontsuk arcbõrünket különféle szappanokkal való mosakodás által, hanem kasználják a párisi emulsiót

VISAGINE ADELINA PATTI

mely az arcbõrt állandóan frissen és üdén tartja. Hirneves orvosok által ajánlva.

Kapható gyógyszerárak, drogueriák és illatszertárakban üvegenként 140.— Lei.

Fõlerakat: TIMIȘOARA III., Piața Plevnei 3.

tuk el a kiránduló diákokra is.

— A konferencia a legbarátságosabb hangulatban folyt le és minden állam képviselõje át volt hatva attól a gondolattól, hogy a mai utlevélrendszeren

könnyítéseket

kell eszközölni. Minden egyes delegátus a konferencia határozatait kormányára elé terjeszti. Mi a magunkét meggettük, most már az egyes kormányokon a sor, hogy megkezdjék ebben az irányban az érintkezés felvételét és a gyakorlatban is megvalósítsák a határozatokat. A legközelebbi konferencia szeptemberben megy végbe.

Mézesheteit élte

mialatt odahaza halottnak hitték

Berlin, május 22.

Husvét elõtt az egész európai sajtót bejárta az a hír, hogy egy csodaszép magyar táncosnõvel eltûnt egy duggazdag berlini sõrgyáros, Biemann Antal. A rokonság, de a hatóságok is büntenyre gondoltak, mert Biemann már hetvenkétéves és így tényleg valószínűnek látszott az a feltevés, hogy a szép magyar lány a vagyonáért eltétette láb alól az õregét. A sõrgyáros után az egész berlini rendõrség nyomozást indított, azonban sem az õ, még kevésbé a feltûnõen szép magyar lánynak nem tudtak nyomára akadni. Az ügy már a feledésbe merült és csak a rendõri akták emlékeztek meg a rejtélyes eltûnésrõl, amidõn a sõrgyáros neje, Kovács Amália karján váratlanul megjelent Berlinben. Nem történt más — mondta nevetve az õreg — minthogy hetvenkétéves fejjel halálosan beleszerettem Kovács Amáliába és megkértem a kezét. Attól tartottam, hogy a családom ellenzi majd a házasságot, inkább eltüntettem Berlinbõl és Tátralomnon töltöttük a mézesheteiket. A sõrgyáros minden vagyonát, amely az egymilliárd német aranymárkát túlhaladja, fiatal feleségére íratta.

Ki akarta irtani

a környék összes macskáit

Temesvár, május 23.

Jakucs Lajosné mehalai lakosnõ akinek Ferenc-utcában van háza, nagyon haragszik a macskákra. Haragjának oka az, hogy egy kicsi kacséját állítólag valamelyik macska elpusztította. Ezért elhatározta, hogy környéken az összes macskákat kipusztítja. Saját macskáját cukorspángával felakasztotta és gyõnyörködõ a szegény állat kinlódásában, amíg a párját kilehelte. Azután fogott egy darab spárgát és azzal átment szomszédban lakó Kántor Ottó udvarára. Ott a macskát magához hívta, aztán nekilátott, hogy ezt a szegény állatot is kivégezze. Eppen a nyakát akarta tenni a hurkot, amikor az udvarra lépett Kántor Ottó, aki csak nehezen tudta macskáját kiszabadítani Jakucsné körmei közül.

JUGOSZLÁVIA! ÉS FRANCIAORSZÁG GARANCIASZERZÕDÉSE.

Párisból jelentik: Petit Parisiennek írják Genfbõl hogy N i n c s i c s, jugoszláv külügyminiszter aki Genfben érkezett legközelebb Párisba utazik. Határozottan állítják, hogy útja kapcsolatos a Jugoszlávia és Franciaország között létesítendõ garanciaszerzõdés megkötésével.

Aranyer
Anusol Soedecke
Aranyer ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerû alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérzõ helyeket. — Ártalmatlan alkatrészeketõl mentes. Reggel és este egy kúpocskát lesz a végbélbe bevezetve. Minden patikában és drogueriában kapható.

Fõraktár: **F. H. MEES** drogueria en-gro Soc. in An. Bucuresti, Calea Grivitei 61.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața St. George (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-52.

Elfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában 1 lei c.k., Ausztriában 20 garas.

Elölős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Két festmény

séretében utazott délelőtt a villason egy asszony. Mikor a kopott abátu, kötött zöld sapkájú, ráncos ruca nő az egyik megállóhelyen fölzállott, egyik csomagját, mely tarka pongyba volt köibe, az ülés alá tette és a két blindrámás olajfestményt maga mellé helyezte a padra. Műtárgyt rendezett a villamoson. És nem árta meg, hogy valaki megkérdezze képek felől. Mindjárt maga beszélt z utazó közönséghez:

— A józsefvárosi piacon voltam, érem, hogy ott eladjam ezt a két épet és egy régi ruhát, amely itt an alattam a batyuban. De a piaci izos tíz lei helypénzt követelt tőlem. lát, kérem, ezt nem lehet megfizetni, mert hisz ezeket a holmikat bizonyánba kaptam és ha tíz lei helypénzt fizetek, az én keresemnyem pad. Kimegyek a Gyárvarosba az eskásokhoz. Nem bánám, azonban, a képet utközben el tudnám adni, mert a villamoson sokan utaznak, akik a képeket szeretik. Tessék megélni, jó erős vászonra vannak festve, amely nem szakad egyhamar. És a amájuk is erős fa. Nem megy abba a szü száz évig sem.

Egyenkint a kezébe veszi a két épet és mutatja. Tájképek. Giccek. Képes folyóiratokból vannak másolva.

— Jó festő csinálta ezeket, — olytatja, — Balognak hívják. Nem rajnálja a festéket. Egynek az ára háromszázötven lei. Kétszáz lei értékű a festék mindegyiken. A többi a festő munkadíja és az én jutalékom.

Egy építésmérnök, aki ott van a villamos utasai között, megjegyzi, hogy a képek gyengék. Az asszony azonban nem hagyja magát.

— Csak nem akar az ur háromszázötvenért olyan elsőrendű képet, mint tízezer leiert. Különbön láttam én már sokkal kisebb képeket, mint ezek és azok ezrekbe kerültek. Ezek háromszázötven leiert éppen elég nagyok.

A képeket sokan nézik, de senki nem alkuszik rájuk. Az asszony ennek is tudja az okát:

— Hja, kérem, drága az élet, nincsen pénz. Az embereknek nem futja képre.

Én.

A Déli Hírlap legközelebbi száma az ünnepekre való tekintettel szerdán reggel hét órakor jelenik meg.

— Pünkösdi hétfőjén az üzletek nyitva tarthatók. Liuba Valér dr. rendőrprefektus közli, hogy pünkösdi első napján teljes munkaszünet van, pünkösdi hétfőjén azonban az üzletek nyitva tarthatók.

Magasabb házbért fizetni vagy elfogadni a törvény értelmében nem szabad

Temesvár, május 23.

Valcovici Viktor dr., a temesvári műegyetem rektora, megállapodást kötött háziurával, Spiridon Miklós főhadnaggyal, hogy az eddigi 1880 lei házbér helyett, tekintettel az egyre váltakozó gazdasági viszonyokra az 1880 leien felül még 3100, összesen tehát 4980 lei házbért fog fizetni. A megállapodás részben a lakástörvény negyvenötödik szakaszán alapult, amely megengedi, hogy a háztulajdonos a házat terhelő jelzálogkölcsönök kamatai egyrészt a lakóval házbér formájában törlessze. A háziur és a lakó között

nézeteltérések támadtak, amelyek folyamán Valcovici megtagadta a felemelt házbér kifizetését és csupán 1880 lei házbért volt hajlandó fizetni.

Spiridon főhadnagy ezt a bért nem fogadta el és kilakoltatási keresetet adott be a rektor ellen, amelyet Petrovici táblabíró tárgyal a járásbírószágon és kötelezte Valcovicit, hogy a lakását őrítse ki. Az ügy felelbezés folytán a temesvári törvényszékhez került, amely tegnap hirdette ki elvi jelentőségű ítéletét. A tanács elnöke Farchescu József dr. volt, aki a járásbírószágon ítéletét feloldotta és a kilakoltatást

— **Választási igazolványok kiadása.** Tekintettel arra, hogy a választási igazolványokat még nagyon sokan nem vették ki, a temesvári járásbírószágon intézkedett, hogy az igazolványok kiadását vasárnap és hétfőn délelőtt nyolctól kilencig és délután háromtól hatig is végezzék. Minden polgár tekintse kötelességének, hogy szavazó céduláját átvegye, nemcsak azért, mert a mulasztást büntetik, hanem azért is, mert hanyagságával annak a kisebbségnek, melyhez tartozik, mérhetetlen károkat okozhat.

— **Politikai népgyűlés a nyári moziban.** Miként megírtuk, az Averescu-párt a magyar és sváb pártokkal együtt hétfőn délelőtt tíz órakor a nyári mozi kerthelyiségében nagy politikai népgyűlést tart. Ezen a gyűlésen a román, magyar és sváb jelöltek kifejtik programjaikat.

— **A választások napján nincsen munkaszünet.** A két választási napon, május 25-én és 28-án nincsen munkaszünet, azonban minden munkaadó gondoskodni tartozik róla, hogy alkalmazottja elmenjen szavazni. A két választási napon minden szeszkimérés tilos.

— **Nem tartják meg az idén a leszerelési konferenciát.** Londonból jelentik: Angol politikai körökben nem titkolják, hogy mindinkább erősödik az a felfogás, amely szerint nincsen kilátás arra, hogy a tervezett nemzetközi leszerelési konferenciát még ebben az esztendőben megtarthatják.

— **Bucsesztéket rendez pünkösdi két ünnepen** a Lloyd Tavernában a kiűnő Jazz-társaság, amely zenei teljesítményével hónapokon keresztül sok élvezetet hozott a közönségnek. Fellép az Okalytró is.

Az ítélet indokolása kimondja, igaz ugyan, hogy a háztulajdonos és a lakó, Valcovici rektor, megállapodást létesítettek, amelynek eredményeképpen a rektor kötelezte magát a magasabb házbér megfizetésére, de a megállapodást a törvény nem engedi meg. A törvény 45. szakasza kimondja, hogy mindazok, akik magasabb házbért fizetnek és magasabb házbért fogadnak el a törvényben megengedett-nél, azok a rendelkezések ellen cselekedtek és egyébként a már megállapított magasabb házbér

hatálytalannította nem lehet kilakoltatási ok. Ami pedig azt az álláspontot illeti, hogy a házbértöbblet tulajdonképpen a kamat fedezését célozza, nem helytálló, mert a háztulajdonosnak a házbértöbblet formájában való kamat törlesztést a törvény életbelételezésekor működő speciális bizottság előtt kellett volna szankcionálnia. Azt az érvet, hogy a rektornak most már négyszázezer leien felüli jövedelme van és nem tarthat

igényt, a bíróság nem fogadta el, mert a rektornak nem a mai jogállapota az irányadó, hanem a rekvirálás időpontjában birt jövedelme.

— **A Resica-művek új kormánybiztos.** Bukarestből jelentik: A kormány Coanda János nyugalmazott ellentengernagyot nevezte ki a Resicai-vasművek kormánybiztosává május hó tizenötödiki hatállyal. Az új kinevezés hatálytalantja az eddigi kormánybiztos, Stratulescu mérnök, megbízatását.

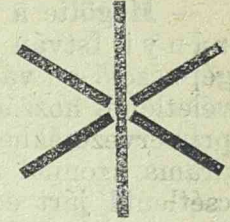
— **Házasság.** Szabó Gyula, a Temesvár-erzsébetvárosi Takarékpénztár tisztviselője és a Glória-darjarda érdemes tagja, pünkösdhétfőn köt házasságot Vogel Amáliával az erzsébetvárosi katolikus templomban.

— **A bíróságok nem tárgyalnak kedden.** Május huszonötödikén és huszonnyolcadikán a parlamenti választások két napjára kitűzött tárgyalásokat a járásbírószágon, valamint a királyi táblán hivatalból elhalasztották. Az újabb terminust az illetékes bíróságok a legrovidebb időn belül közlik a felekkel.

— **A vizsgabizottság miatt érvénytelen a diploma.** A temesvári tábla tegnap igen érdekes ítéletet hozott Doroghy István volt comaristei, krassómezei jegyző ügyében, akit tavaly rendelkezési állományba helyeztek. Doroghy a temesvári táblától kérte állásába való visszahelyezését, mert szerinte a rendelkezési állományba való helyezése nélkülözött minden jogalapot. A tábla a jegyző kérelmét visszautasította azzal az indoklással, hogy a bizottság, amely előtt Lugoson a jegyzői diplomáját nyerte, nem volt törvényesen összeállítva és annak a diplomának az alapján nem is tehet szolgálatot. Abban az esetben, ha a vizsgáját törvényesen összeállított bizottság előtt újólag leteszi, akkor igényt tarthat jegyzői állásra.

* Kis vitrin, mindennemű szőnyegek, dísz tárgyak, porcellánok, gyermekkocsik Szentirmaynénél, Belváros, Hunyadi-u. 9

A Magyar Párt, a kormány és a svábok választási jelvénye ez:

— **A temesvári Doina hangversenye a jugoszláv Bánságban.** A Doina temesvári román dalegylet, amely a dal művelésében szépet és értékeset produkál, tegnap délután Mercea Viktor dr. alelnök és Gradinariu Emil városi tanácsnok vezetésével Versecere utazott, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. A jeles dalárdisták ma, pünkösdi vasárnapján Petrovosselo jugoszláviai községben énekelnek az ottani templomban, este pedig hangversenyt rendeznek. Dragoj, temesvári zeneiskolai igazgató, dirigálja a dalárdát, amely holnap, hétfőn a verseci román templomban fog énekelni és azonkívül ott is önálló hangversenyt rendez. A temesvári dalosokat mindenütt a jugoszláv hatóságok fogadják azzal a szívélyességgel, amelyben a tél folyamán a verseci szeb dalárdának Temesvárott volt része.

— **Megfagnak májusban a virágok.** Párisból jelentik: Közel egy hét óta az egész országban hatalmas eszések és viharok dülnek, károkat okoztak. Ötven esztendő óta nem emlékeznek ilyen ítéletidőre, mint amilyen most van Franciaországban. A Rhone folyam két méterrel emelkedett, az Aisne és Saone kiöntötte medreikből. A Rivieran téli hideg járja, a virágok megfagytak. Ugyancsak abnormis időjárást jelentenek Svájc területéről is.

* Kern Pál bórkereskedés, Temesvár, II. Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

— **Védelmezzük meg az állatok.** A Temesvári Állatvédő Egyesület május 27-én este félkilenckor a Máthé féle vendéglőben (Jenőherceg és Griselini-utca sarkán) fontos választmányi ülést tart. Junius másodikán este pedig az Arany Ökör-szálló kerthelyiségében ugyancsak este félkilenckor igen fontos tárgysorozattal közgyűlést tart. Az egyesület mindkét ülésre ezuton is meghívja a tagokat és felkéri, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Saguna Constantin vezértikár.

— **Nyomdászok jubileuma.** Nagy érdeklődés előzi meg a romániai grafikai munkások szövetsége temesvári kerületének hetvenöt éves jubileumát, amely ma megy végbe a városi színházban és a Ferdinand-szálló télikertjében. Délelőtt diszkozgyűlés lesz, este pedig hangverseny a romániai nyomdászdalárdák közreműködése mellett.

— **Magyarország kéri az ellenőrzés megszüntetését.** Budapestről jelentik: Bethlen István magyar miniszterelnök június 12-én Genfben utazik, ahol a pénzügyi ellenőrzés megszüntetését fogja kérni.

Dacára a mindenütt mutatkozó óriási áremelkedésnek!

Löwy Sándor

kész férfiruhaárházában

Timișoara-Józsefváros, Scudier-tér 7 alatt

pünkösdig, amíg a régi készlet tart:

1 nyári munkás nadrág	210 lei	1 fekete szövet öltöny	1190 lei
1 nyári öltöny	790 "	1 divatöltöny sok színben mérték után is	2400 "
1 csikos nadrág	450 "	1 fiúöltöny 6 éves-ig	325 "
1 szövet nadrág	450 "	1 fiúöltöny 7-12 éves-ig	440 "
1 szövet öltöny	1390 "	1 fiúöltöny mellényel	990 "

És még sok itt fel nem sorolt cikkeken olcsó szolid árak.

Saját uriszabóság! Tisztelettel: **Löwy Sándor**

„Consument”

Konfekcióipar

Timișoara-Belváros
Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2

Női- és férfiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszövetekben. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedvezmények

A világ legjobb

bőrönd grammophonjai

KATZKY-nál

Timișoara, Str. Mercy 10.

Modern tánclemezek, művész-
lemezek nagy választékban.
Kedvező fizetési feltételek, 421

— **Megölte a villamosáram.** Darányi István hetvenhárom éves gépkezelő a városi villanytelepen véletlenül hozzáért egy ugynevezett primérvezetékhez, amelynek erős árama azonnal megölte. A szerencsétlenül járt embert Muzsly-utca 7. szám alatt levő lakására szállították, ahonnan hétfőn délelőtt tíz órakor lesz a temetése.

— **A frank megmentése.** Párisból jelenik: A francia jegybank meg egyeztet arra vonatkozólag, hogy a frank árfolyamának megszilárdítása érdekében egyelőre a Morgan-pénzcsoport által rendelkezésre bocsátott valutákat használják föl. Amennyiben a frank stabilizálása érdekében folytatandó harc várakozás ellenére hosszúra nyúlna, úgy a jegybank aranykészletének egy részét is rendelkezésre bocsátja. Valószínű azonban, hogy erre nem kerül a sor.

— **Üzleti körökből.** Özvegy Neumann József cég tulajdonosa értesíti a közönséget, hogy Henz Ferenc, aki hosszú esztendőkn keresztül a Svábia kereskedelmi részvénytársaság üzemeltetője és utazója volt, a Neumann-cégbe társként lépett be és hogy a vállalat új elnevezése ezentúl Neumann József és Társa lesz. A cég reméli, hogy a vásárló közönség eddigi bizalma még csak növekedni fog és hogy megrendeléseivel ezentúl is felkeresi a céget. Az kétségtelen, hogy az új cégtárs hosszú évek alatt szerzett tapasztalatai és annak általánosan ismert kiváló tulajdonságai nagyban hozzá fognak járulni

Sztrájkmozgalom Franciaországban

Az autógyárak után a bányászok is bérmozgalmat kezdtek

Páris, május 22.

Az angol nagysztrájk utóezzései a gazdasági életben még erősen érezhetők és máris újabb sztrájkmozgalmak híre érkezik nyugatról. Ezúttal Franciaországban támadtak olyan ellentétek, amelyek több üzemből munkabeszűntetésre vezettek. Párisból származó híradás szerint ugyanis a Renault-autógyár munkásai, utánuk pedig a Fa h r m a n n-autógyár alkalm-

ahoz, hogy a Neumann József és Társa cég mindennemű kívánságot ki tud elégíteni.

* **BÉRAUTOK** precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bein-utca Telefon 14-93, 23-24. Autók közvetítése eladása és vétele.

* **Tisztelettel értesitem t. vevőimet,** hogy műhelyemet Lonovits-utca 4. sz. alá helyeztem át. Bergmann. Uri-szabó.

— **Vetélytársak halálos párbaja.** Szabadkáról jelentik: Sebesics község legszebb lánya Kovacséy Katica, akinek kegyéért két legény vetélkedett, Ivkovic Nikola és Pélics Vinko. Sebesicsen bál volt, amelyen a szép Katica és a két ve-

zöttai is sztrájkba léptek, amelynek bérkérdés az oka. Tegnap reggel megkezdődött a borbélysegédek részleges sztrájkja, ugyancsak a fizetés kérdése miatt. Erős bérmozgalom indult meg a francia bányáiparban is. A bányák nagyrésze elvben hajlandó bizonyos mérsékelt béremelést engedélyezni a munkásoknak. Több francia bányavállalat egyelőre ingyenrészvényeket osztott ki munkásai között pillanatnyi segély címén.

télytárs is megjelent. Veszekedés támadt a két szerelmes fiu között és Pélics több barátjával rontott neki Ivkovicnak, akit székekkel annyira összeverték, hogy belehalt.

Dr. Szabó Juci. Fekete Mihály tegnap este nyitotta meg szezonját az új vigjátékkal, Dr. Szabó Jucival. Nem csalódott senki a darabban. A ma levegőjét viszi a szinpadra, alakjai vérből-husból, vaiók, itt élnek, itt mozognak. A siker nem maradt el. Jósika Mici, amióta utoljára láttuk, rendkívül sokat fejlődött, sokat igérő csillaga ő ma a romániai magyar színészetnek. F. Sugár Feri művésziessen illeszkedett bele a kiváló együttesbe a kokott szerepében. Novak Irén a keresztimama parádés szerepét megkapóan játszotta.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztatás bizaalommal „Amor” irodához fordulni. Cég jelzéstelen levelezés. Diszkrétó biztositv. Timisoara I, Str. Eugen de Savoya 6.

Ne használjon mást, csak „Csók” eau de Cologne és parfümöt, mert kellemes és tartó illatu, felülmul minden eddigi gyártmány. Kimerve egyedül kapható „Parfümeri Antalóczy” Belváros, Szent György-püspöki-palota.

Magasabb iskolákat végzett izraelita urileány elmenne jobb családba gyermek mellé, hőtét családtagul kezelnék, beszél magya német és angol nyelvet. Szives megkeresését „Urileány” jellegére kér a kiadóba.

Komoly, középkori mehanikus, sofőr azonal belépésre állást keres. Szives megkereséseket „Komoly” jellegére a kiadóba küldeni.

Ritter Elisabeth piros igazolványa elveszett. Kéretik a rendőrségre leadni.

Am perdut biletul meu de libera petrecere eliberat din partea serviciului siguranta in Timisoara in anul 1924. Repredarea acestui la Siguranta. Vád lui I. Vanicek Timisoara III., Memorandului 3.

A legszebb

nyári játékok, gyönyörű labdák megérkeztek. Tekintse meg vételkényszer nélkül a

pünkösdi játékiállítás

Teljes tisztelettel

„Páris” Bazár

Freund Szerén

465

GANZ és Tsa DANUBIUS BUDAPEST

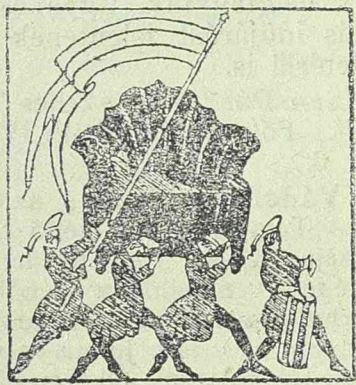
Gyárt: hengersizékeket, minden tüzelőanyag számára alkalmas motorokat, szívógázgépeket és berendezéseket, nyersolajmotorokat 6—240 lóerőig, viziturbinákat, centrifugál- és turbinaszivattyukat, házi viziszivattyukat, teljes aprító- és téglagyári berendezéseket, vagonokat minden kivitelben, a hozzájuk szükséges összes alkatrészeket, hajókat minden célra, kazánberendezéseket, vasszerkezeteket minden kivitelben, szürke- és acélöntvényeket 25 tonnáig, vasut-felépítményi anyagokat, Griffin rendszerű kerékpárokat és kerekeket minden célra, kisvasutak részére is.

Kéregöntődéje a leghiresebb egész Európában!

Vezérképviselet és állandó raktár Nagyrománia részére:

Frații SCHIEL

BUKAREST || BRASSÓ || TEMESVÁR || KOLOZSVAR
Str. Brazolani 7. || Kut. u. 59/a || Uri u. 6. || Str. Regina Maria 16.
Telef. 40-12 Telegr. Schiels || Telef. 66, 2-65 Telegr. Schiels || Telef. 19-65 Telegr. Schiels || Telef. 9-91 Telegr. Allarna

Reichard Gyula
műbutor-kárpitos
Timisoara III. Rezső-utca 13
Telefon 22-13
Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben.

FARMODONT

Női modellkalapok
óriási választékban, meglepő olcsón
Covinka Somborác-nál
Józsefváros, Uri-utca 4.

Vizumügyek

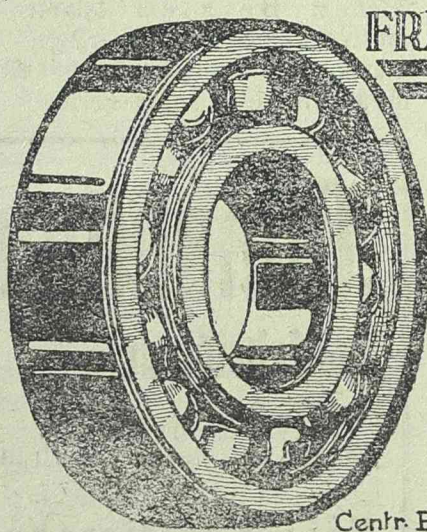
leggyorsabban **PINKERTON**
vállalatnál Belváros, Szent György-tér 4. Aranyszarvas-szálloda. Telefon 75.

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuster Ferenc
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14
(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

FRANZ PESCHIL

Első speciál
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.
50% ÁRMEGTAKARITÁS.

Succ. TIMIȘOARA,
IV. Str. Gh. Pop de Băsești
(Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București, Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Halló! Halló! Halló!
E hó végén
nyílik meg

Schönbrun Fülöp
férfi- és gyermekruha üzlete

Gyárváros, Str. Daclor (Fő-utca) 31